

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: Bc. Barbora Sirová

Název práce: Sémiotická analýza hudebního videoklipu Evropo dýchej

Oponent práce: Mgr. David Skalický, Ph.D.

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Nahlédneme-li poprvé do předložené diplomové práce, zarazí nás jednak její rozsah i úzké zaměření, které odpovídají spíše práci bakalářské (byť min. rozsah požadovaný pro diplomovou práci je splněn), jednak anotace, která vůbec neodpovídá obsahu práce (je identická se zadáním). Začteme-li se však do vlastního textu, zjistíme brzy, že jde o práci, která je na náležité úrovni, a především co se týče vlastní sémiotické analýzy videoklipu „Evropo dýchej“, že jde o práci interpretačně velmi zdařilou.

Práce je členěna do dvou částí – samotnou sémiotickou analýzu zvoleného videoklipu předchází teoreticko-metodologická část. Výklad sémiotických pojmů a modelů, ze kterých autorka práce často ve své následné analýze vychází, je až na výjimky adekvátní zaměření práce; poměrně zarážející je pouze skutečnost, jak významným způsobem se autorka opírá nikoli o odborné knižní publikace, ale o diplomové a bakalářské práce dostupné online. Z nich nezdědka cituje i ve chvíli, kdy se věnuje výkladu pojmů a konceptů, které zná (či by měla znát) z primárního zdroje (např. Peirce, de Saussure či Jakobson; s. 6–7 předložené práce). Je pak otázkou, komu vytknout určité nepřesnosti ve výkladu – zda autorce předložené diplomové práce či autorovi či autorce textu, ze kterého čerpá (na mysli mám třeba jak charakteristiku označujícího u de Saussura jakožto fyzickou podobu znaku [srov. s kap. Povaha jazykového znaku v Kurzu obecné lingvistiky], tak označení Peirce za jednoho ze zakládajících členů moderní sémiotiky – viz s. 6). Zarážející je však především to, že ze sekundární literatury místy cituje i ve výkladu textů, o které se sama opírá (např. k Barthesovu pojetí mýtu cituje z bakalářské práce D. P. Stefanoviče následující slova: „označující jako výsledný člen primárního systému je *smysl*, to stejné označující jako výchozí člen sekundárního systému je

forma a označované v sekundárním systému je *koncept* a znak v tomto systému je *signifikace*“ – s. 10 předložené práce. Jsem přesvědčen, že cosi takového by měl být schopen na základě znalosti Barthesových Mytologií pojmenovat naprosto každý. Podobné je to u výkladu textu Kódování/dekódování S. Halla na s. 13–14).

Jádrem předložené práce je sémiotická analýza videoklipu „Evropo dýchej“, kterou lze hodnotit za velice zdařilou. Autorka nezůstává u pouhého close reading, ale směřuje k interpretaci sémantiky a účinku tohoto klipu z hlediska jeho ukotvení v dobovém diskursu, označující praxi, komunikačních technologiích i sociálním kontextu. Její analogie k sémantice televizního zpravodajství funguje znamenitě a je interpretačně pozoruhodná a velmi produktivní. Vzhledem k nevelkému rozsahu předložené práce lze jen litovat, že podobné analýze nepodrobila také některý z dalších videoklipů podobného ražení (např. klipy D. Myslivcové a T. Ortela zmíněné na s. 30). V této části pouze úplně nerozumím jejímu pojetí konotace jako zdroje použitých záběrů (viz s. 31, srov. s výkladem pojmu konotace na s. 8) a rovněž považuji za problematické její tvrzení, že ideologii zkoumaného klipu lze odkrýt pouze identifikací zdrojů použitých záběrů (viz s. 31, resp. s. 56; srov. s pojetím ideologie na s. 10–11). Myslím, že islamofobní (resp. protiimigrační) ideologie propagovaná tímto klipem je (stejně jako manipulativní zacházení s použitými záběry) poměrně dobře patrná i pro toho, kdo nemá ani ponětí o tom, jaké události jsou na nich zachyceny.

Předložená práce je psaná kultivovaným stylem, vyznačuje se náležitou citační praxí i formální úpravou, po jazykové stránce lze narazit jen na pár drobných překlepů a chyb v interpunkci. Abych ji považoval za práci výbornou, musela by se autorka jednak opírat o důkladnější znalost odborné literatury (většinu používaných sémiotických pojmů a modelů má tzv. „z druhé ruky“), jednak rozšířit svou analýzu na další materiál. Velká škoda, že tak – vzhledem ke svým analytickým a interpretačním schopnostem, které ve své práci prokázala – neučinila.

Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

.....
podpis oponenta práce

V Českých Budějovicích dne 24. 8. 2018

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl